ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów T. z. w Poznaniu.

Redakcja i Administrajca: Rzeczpospolita 1, II — telefon 25-95.

Redaktor przyjmuje w dni powszednie od godz. 11—1; Administracja od 9—3.

Poznań, dnia 1 października 1927

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 20 zł, półrocznie 10 zł, kwartalnie 5 zł, zagranicą z przesyłką rocznie 24 zł, półrocznie 12 zł, kwartalnie 6 zł. Numer pojedyńczy 1 zł.

NR. 19 Wydawca: *Związek Fabrykantów T. z. w Poznaniu* **ROK 6**

Z Dziennika ustaw.

W Nr. 78 Dziennika Ustaw ukazało się rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o odpowiedzialności Skarbu Państwa za przesyłki pocztowe, telegramy i rozmowy telefoniczne w obrocie wewnętrznym.

Najważniejsze postanowienia, mogące tyczyć kupiectwa, są następujące: Skarb Państwa odpowiada za przesyłki pocztowe, przyjęte do przewozu za pokwitowaniem poczty, oraz za telegramy. — Za zaginioną poleconą przesyłkę listową wypłaca się, bez względu na jej istotną wartość, odszkodowanie, równające się 50-krotnej należytości za polecenie.

W razie zaginięcia listów wartościowych lub paczek z podaną wartością, wypłaca się tytułem odszkodowania zwyczajną wartość, jaką zaginione przedmioty miały w czasie i miejscu nadania, a w razie ich ubytku lub uszkodzenia kwotę, równającą się rzeczywiście poniesionej szkodzie, obliczonej według tej zwyczajnej wartości.

To samo tyczy się również w razie zaginienia paczek bez podanej wartości. — Odszkodowanie jednak w tym wypadku nie może być wyższe, jak iloczyn 5-krotnej najniższej opłaty taryfowej od wagi paczki 1 kg i wagi paczki brutto, wyrażonej w kilogramach.

Przy przekazach pocztowych i telegraficznych, oraz wpłatach na rachunek P. K. O. odpowiada Skarb Państwa za kwoty wpłacone.

Przy zleceniach, zawierających weksle, przeznaczone do protestu przez Urzędy pocztowe, odpowiada Skarb Państwa za szkody, spowodowane przez niewykonanie lub nieprawidłowe wykonanie protestu weksla, jednak najwyżej do wysokości kwoty zlecenia i pod warunkiem, że nadawca odstąpi Skarbowi Państwa swoje roszczenia do dłużnika w wysokości wypłaconego odszkodowania. — Skarb Państwa nie odpowiada za następstwa, wynikające przez zaprotestowanie przesłanego w liście zleceniowym weksla, nie odpowiadającego wymaganiom prawa wekslowego.

Skarb Państwa nie ponosi odpowiedzialności za przesyłki, doręczone niewłaściwie wskutek mylnego adresu, za zaginięcie przesyłek, ubytek lub uszkodzenie ich zawartości, spowodowane siłą wyższą, wskutek niezastosowania się do warunków nadania względnie odbioru, dalej za pieniądze, włożone do przesyłek pocztowych, a nie deklarowane, jeżeli przy wydaniu listu wartościowego lub paczki opakowanie i zamknięcie tych przesyłek na zewnątrz były nienaruszone, a waga zgodna z wagą przy nadaniu, albo jeżeli odbiorca przyjął je bez zastrzeżeń.

Roszczenie o odszkodowanie musi być wniesione na poczcie w okresie sześciu miesięcy, na druku pocztowym, używanym przy reklamacji przesyłek, lub w osobnem piśmie. Okres sześciu miesięcy rozpoczyna się od dnia następnego po nadaniu przesyłki.

Do załatwienia imieniem Skarbu Państwa roszczeń o odszkodowanie powołane są Dyrekcje Poczt i Telegrafów.

W tym samym numerze Dziennika Ustaw znajduje się również rozporządzenie Min. Poczt i Telegrafów z dnia 30 sierpnia b. r. o częściowej zmianie taryfy pocztowej, telegraficznej i telefonicznej z dnia 24 lipca 1926. Najważniejsze zmiany:

Opłata za paczki prywatne zwykłe:

	obecnie:	przedtem:
Od wagi do 1 kg	1 zł	0,50
Ponad 1 do 5 kg	2 zł	1,20
Ponad 5 do 10 kg	3 zł	2,—
Ponad 10 do 15 kg	5 zł	3,—
Ponad 15 do 20 kg	6 zł	

oraz dopłata dodatkowa przy odbiorze:

do 5 kg	—,40 zł
do 10 kg	—,50 zł
do 15 kg	—,80 zł
do 20 kg	1,00 zł

Zmiany w taryfie telefonicznej:

Zależne są one od kategorji abonamentu i grupy, t. j. od ilości abonentów w danem mieście; w Krakowie opłata miesięczna od używania telefonu wynosić będzie zł 18 (dotychczas zł 15). — Za każdy aparat dodatkowy 50 proc. opłaty abonamentowej.

Łącznie z powyższą podwyżką byłoby na czasie przypomnieć Min. Poczt i Telegrafów o konieczności wprowadzenia w życie istniejącego u nas już przed wojną stanu regjonów pocztowych (Zone). Dzisiejszy stan bowiem, gdzie płaci się za każdą paczkę, bez względu na odległość wysyłki, jednaką taryfę, jest nie do utrzymania. Nie można przecież za paczki pocztowe, które przebiegają zaledwie kilka kilometrów, płacić takiej samej należytości, jak za przesyłkę z jednego krańca państwa do drugiego.

Wogóle u nas wszystko się robi, aby utrudnić ruch handlowy, który ze względów czysto fiskalnych dusi się, mimo, że jest jednym z najważniejszych warunków rozwoju i dobrybytu państwa.

Każda przesyłka kolejowa obciążona jest na rzecz poszczególnych gmin opłatą przewozową, która dochodzi w niektórych wypadkach do absurdalnych kwot. — Obecne podwyższenie taryfy pocztowej odbić się musi w konsekwencji na podrożeniu towarów, a niema żadnego uzasadnienia dla tej podwyżki, skoro Zarząd Poczt i Telegrafów mógł za rok 1926 wykazać się już dochodem. — Budżet państwa nie może się opierać na dochodach poczty, która jako instytucja użyteczności publicznej, nie może być obliczona na znaczne zyski, a wielkiem plus gospodarki będzie, jeżeli pokryje swoje potrzeby.

Mamy zaś wrażenie, że pokrycie znalazłoby się w razie zreformowania dotychczasowego systemu biurokratycznego. Domagamy się dla tego stanowczo, aby jak najrychlej dla paczek pocztowych wprowadzono system, któryby rozróżniał odległość, i to przynajmniej do V. klas.

Tu przypomnieć należy, że w dawnej Austrji istniały również strefy pocztowe, a koszta przesyłki paczki 5-kilogramowej wynosiły: na bliską odległość 30 halerzy, zaś na najdalsze odległości w obrębie państwa — 60 halerzy. — O ileż więc obecnie towar skutkiem różnicy cen frachtu musi podrożeć?!!

Rozwój gospodarczy Polski w cyfrach.

Poniżej podajemy kilka charakterystycznych cyfr, zaczerpniętych z głównych dziedzin naszego życia gospodarczego, a wskazujących na tendencje rozwojowe naszego gospodarstwa w czasie od początku 1926 roku. (Cyfry rzymskie oznaczają poszczególne miesiące roku 1926, względnie 1927):

	1926		1927			
	I.	VII.	I.	IV.	VI.	VII.
Kurs dolara (w zł)	7'5	9'2	9	8'94	8'93	8'93
Wskaźnik akcyj (Rok 1924=100)	13'3	17'8	24'7	38'7	30'5	34'7
Obieg pieniężny (w miljonach zł)	814	908	1.021	1.091	1.104	1.121
Waluty w Banku P. (milj. zł w zł)	61'3	91'3	187'2	237'4	218'9	220'7
Wkłady w Kasach Oszczędności (miljony zł)	28 0	40'8	67'0	86'1	97'0	—
Produkcja węgla (w tys. tonn)	2.456	3.473	3.698	2.599	2.772	—
Produkcja stali (w tys. tonn)	44'7	69'9	98'5	97'4	102'9	—
Ilość bezrobotnych (w tysiącach)	359'1	223'5	208'5	190'6	159'4	148'3
Wskaźnik hurtowy:						
a) art. rolnych	147'4	176'9	214'4	231'5	232'8	235,0
b) art. przemysł.	158'8	186'4	184'8	191'5	191'7	192'1

Wnioski z tego zestawienia są następujące:

1. Stabilizacja waluty od roku; 2. wybitna poprawa kursów akcyj; 3. wzrost obiegu pieniężnego,

zapasu walut w Banku Polskim i stanu oszczędności; 4. znaczna poprawa w produkcji węgla, a zwłaszcza stali; 5. obniżenie się ilości bezrobotnych; 6. znaczne natomiast podrożenie artykułów rolnych, przy niewielkiej stosunkowo podwyżce cen artykułów przemysłowych.

Okólnik Związku Fabrykantów.

Projekt rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o umowach zbiorowych.

Charakterystyczną cechą tego projektu są następujące postanowienia:

1. Stronami w umowach zbiorowych pracy mogą być stowarzyszenia zawodowe pracodawców i pracowników.

2. W wypadku zaś, gdy właściciel zakładu nie jest związany żadną umową zbiorową, zawartą przez stowarzyszenie zawodowe lub gdy nie istnieje żadna umowa zbiorowa, dotycząca danej kategorji zakładów pracy na danym obszarze terytorjalnym, stroną może być ogół wszystkich pracowników lub robotników jednego lub kilku zakładów pracy.

3. Do zawierania umów zbiorowych w imieniu wszystkich pracowników są powołane uprawnione delegacje pracownicze, o ile ogłoszą w odpowiednich zakładach pracy o swym zamiarze prowadzenia układów w sprawie zawarcia umowy zbiorowej i o ile w ciągu 48 godzin od ogłoszenia nie wpłynie do Inspektoratu Pracy sprzeciw, podpisany przez 1/4 część ogółu pracowników. W tym ostatnim wypadku ma Inspektor Pracy przynajmniej na 12 godzin przed terminem, wyznaczonym dla układów, spowodować zebranie się wszystkich robotników, którzy wybierają delegację zwykłą większością głosów.

4. Umową zbiorową pracy poza stowarzyszeniami, które ją zawarły, związani są również pracodawcy, należący do stowarzyszeń, które zawarły umowę, lub którzy przystąpili do stowarzyszeń po zawarciu umowy, dalej pracownicy, którzy są zatrudnieni w zakładach pracy, których właściciele związani są umową, w końcu stowarzyszenia pracodawców i pracowników, które zgłosiły na piśmie za zgodą stron przystąpienie do umowy zbiorowej.

5. W wyniku tych postanowień przewiduje projekt art. 7, że wszelkie postanowienia umów indywidualnych o pracę oraz regulaminów dotyczących pracodawców i pracowników, związanych umową zbiorową, a niezgodne z umową zbiorową — są nieważne, chyba że zawierają warunki korzystniejsze dla pracowników. Umowy zbiorowe, zawarte dla poszczególnych zakładów pracy przez delegacje pracowników, są ważne również i po zawarciu umowy zbiorowej, dotyczącej większej liczby zakładów pracy, o ile są korzystniejsze dla pracowników.

6. Umowa zbiorowa może być zawarta na czas określony, albo na czas nieokreślony, ale nie dłuższy, niż na termin trzyletni. Wypowiedziana zaś umowa może być w terminie wypowiedzenia, przyczem okres wypowiedzenia nie może być krótszy, niż okres wypowiedzenia umowy indywidualnej o pracę, a w każdym razie nie krótszy niż jeden miesiąc.

7. Pomijając przepisy, jak że delegacje robotnicze, żądające umowy zbiorowej, mają załączyć zaświadczenie Inspektoratu Pracy, stwierdzające, że one są upełnomocnione do zawarcia umowy; że umowa zbiorowa obowiązuje najwcześniej od 7-go dnia po jej złożeniu; że umowa ma być złożona w Inspektoracie Pracy itd.; układzenie rejestrów umów zbiorowych w Inspektoracie Pracy — należy zwrócić uwagę również na postanowienie następujące: Minister Pracy może na wniosek jednej ze stron kontrahujących nadać zawartej umowie zbiorowej moc powszechnie obowiązującą w danej gałęzi pracy na danem terytorjum, że ma również prawo wyłączyć niektóre zakłady lub kategorje zakładów od wyżej przewidzianego rozporządzenia.

8. Za zawarte umowy mogą strony zawierające je poszukiwać wszelkich szkód i strat wzajemnie. W razie niewykonania warunków umów indywidualnych, zawartych na podstawie umowy zbiorowej ma prawo również stowarzyszenie, stanowiące stronę w umowie, wytaczać akcję sądową w imieniu i na rzecz zainteresowanych stron, o ile strony zainteresowane się temu nie sprzeciwią.

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej opracowało projekt rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o umowach zbiorowych pracy. Prosimy o podanie nam swoich uwag do dnia 20 b. m. celem umożliwienia nam złożenia memorjału Ministersterstwu. Sprawa ta ma być przedmiotem również naszego referatu na Zjeździe Związków Przemysłowych Zachodniej i Południowej Polski.

Przedłużenie terminu niepobierania 5 proc. dodatku do frachtów na wagony kryte. Na skutek naszej interwencji Ministerstwo Komunikacji okólnikiem nr. III/8449 z dnia 31. 8. r. b. do Dyrekcji Kolejowych wydało zarządzenie o przedłużeniu terminu kryte do dnia 31 grudnia r. b.
niepobierania 5% dodatku do frachtów za wagony

W sprawie taryfy wyjątkowej dla wywozu materjałów drzewnych. W związku z okresem trwania taryfy wyjątkowej XLIV Ministerstwo Komunikacji pismem z dnia 3 b. m. III 7673/27 zakomunikowało nam, co następuje:

„Taryfa wyjątkowa Nr. XLIV ustanowioną została na czas do wyczerpania funduszu 5 miljonów złotych, przyznanych celem poparcia wywozu na okres letniego zastoju w przewozach. Ponieważ fundusz ten został już wyczerpany, przeto t. w. XLIV przedłużoną być nie może i wywozowi materjałów drzewnych przysługiwać będzie t. w. XIII, dająca i tak opłaty niższe od jakichkolwiek taryf w Europie".

W sprawie używania wydzierżawionych wagonów niemieckich pod załadunek drzewa. Odnośnie co do używania wydzierżawionych wagonów niemieckich na załadunek drzewa także w kierunku na Gdańsk oświadczyło Ministerstwo Kolei, że skłonne jest określić najdłuższy termin obiegu wagonów od przestawienia do zwrotu, w stosunku do naszego żądania, 6 dni — na 12 dni, za który to okres wynosiłby czynsz dzierżawny zł 3,— za dobę. O ile eksporterzy, względnie poszczególne organizacje drzewne wyrażą na powyższe warunki zgodę — nastąpi ostateczne porozumienie co do wydzierżawienia odpowiedniej ilości wagonów. Prosimy zainteresowane firmy o wypowiedzenie opinji w tej sprawie.

Zarządzenie to nie wyłącza jednak prawa kolei do zamiennego podstawienia wagonów o ładowności 10—12,5 ton w braku wagonów normalnych, 15-tonowych i wówczas obliczenie za taką przesyłkę dokonywa się w myśl p. 15 postanowień taryfowych — według stawek wagonowych kategorja c) za ładowność wagonu.

Zwracamy przytem uwagę, że zamówienie wagonu 15 tonowego nie powinno pociągać za sobą obliczania przewoźnego zawsze na ładowność wagonów — jak to przewidziano w ustępie ostatnim p. 15 w stosunku do wagonów o wyższej ładowności, niż 15.000 kg ,wagon 15-tonowy jest wagonem normalnym i obliczenie powinno być dokonane za wagę rzeczywistą przesyłki bądź według kategorji b), bądź według kategorji c) odnośnej taryfy wagonowej, w zależności od tego, które obliczenie da z zastosowaniem norm minimalnych 10.000 klg. lub 15.000 klg. przeważnie niższe.

SPRAWY PODATKOWE.

Pobór nowej raty na poczet podatku majątkowego. Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 10-go sierpnia 1927 r. L. LPO 3148/V/27 **zarządziło pobór nowej raty na poczet podatku majątkowego** ściąganego na mocy ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. (Dz. U. Nr. 94, poz. 746 z 1923 r.)

a) Wysokość nowej raty podatku majątkowego wynosi:

1. Dla płatników, których majątek zaliczony został do jednego z pierwszych czterech stopni majątku według skali podatkowej zawartej w art. 9 powołanej ustawy o podatku majątkowym, **połowę definitywnie wymierzonego podatku** (to znaczy wskazanego w nakazie płatniczym.
2. Dla płatników, których majątek zaliczony został do **piątego** lub następnych stopni majątku według skali zawartej w art. 9 ustawy o podatku majątkowym, **0,8 proc. wartości majątku, przyjętej za podstawę wymiaru podatku majątkowego.**

b) **Terminy płatności** nowej raty podatku majątkowego są następujące: nową ratę podatku **wszyscy** płatnicy mają uiścić **w dwuch równych częściach**; pierwszą część **do dnia 15 listopada 1927 r.**, drugą **do dnia 15 stycznia 1928 r.**

c) O wysokości kwot nowej raty podatku majątkowego wszyscy płatnicy zostaną zawiadomieni piśmiennie przez władze skarbowe przed dniem 1-go października 1927 r.

d) Płatnikom, którzy uiścili więcej niż wynosiły dotychczas zarządzone raty podatku majątkowego, **nadpłacone kwoty zaliczone będą** na poczet ściąganej obecnie nowej raty podatku majątkowego.

1. **Jakie stosunki łączą dotychczas sfery gospodarcze z Kanadą (artykuły eksportu i importu, dane cyfrowe).**

2. Jakie jest zainteresowanie sfer gospodarczych odnośnie do zawarcia wspomnianej umowy: a) **jakie artykuły już eksportowane do Kanady walczą z konkurencją z powodu obciążenia taryfą maksymalną,** b) **jakie artykuły mogłyby być wywożone, gdyby przez traktat zapewnioną została taryfa pośrednia.**

3. **Jaką drogą są towary wywożone do Kanady i jaką drogą przychodzą towary z Kanady do Polski** (czy bezpośrednio z Kanady tranzytem przez trzecie państwo, czy wyłącznie przez pośrednictwo państw trzecich.)

Komunikacja bezpośrednia między Anglją, Francją, Belgją — Polską, Litwą, Łotwą i Estonją. W Berlinie zostały wznowione prace nad utworzeniem taryfy na przewóz osób i bagażów bezpośredniej komunikacji między państwami w tytule wyliczonemi. W ciągu października b. r. uskuteczniony zostanie druk biletów, kwitów bagażowych i t. p. oraz taryfy, która wejdzie w życie z dniem 1 listopada b. r. Od tej daty począwszy podróżni będą mogli nabywać w kasach kolejowych bezpośrednie bilety i odprawiać bezpośrednio bagaż w komunikacji między państwami wyżej wymienionemi.

Cło wywożowe na żyto i mąkę żytnią. Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Skarbu, Przemysłu i Handlu i Rolnictwa z dnia 22 sierpnia b. r. przedłużono na czas od 1 września b. r. do 30 czerwca 1928 r. cło wywożowe na żyto i mąkę żytnią. Cło wynosi dla żyta i mąki żytniej od 100 klg. zł 15,—

Państwowy Instytut eksportowy. Rada Ministrów uchwaliła na posiedzeniu z dnia 29 sierpnia b. r. projekt rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o Państwowym Instytucie Eksportowym przy Ministrze Przemysłu i Handlu. Projekt ten ukaże się w najbliższym czasie w formie ustawy w Dzienniku Ustaw Państwa.

Pobór soli przemysłowej. Departament Akcyz i Monopolów Ministerstwa Skarbu okólnikiem z dnia 4. 8. 1927 r. L. 15946/27 W. B. zarządził, aby kolejowe listy przewozowe na sól przemysłową, która w wyjątkowych wypadkach ma być skażona nie w salinie, lecz w miejscu jej zużycia, były wystawiane pod adresem urzędu akcyz i monopolów, właściwego dla danego odbiorcy soli.

Z USTAW I ROZPORZĄDZEŃ.

1. **Zwolnienie od cła wywozowego szmat i t. d.** Rozporządzeniem z dnia 9 lipca 1927 r. Dz. U. P. Nr. 66 zwolnione zostały za pozwoleniem Ministerstwa Skarbu od cła wywozowego szmaty, skrawki tkanin, stare liny, powrozy i szkurki, skrawki papieru i makulatura, wymienione w poz. 242 tar. celnej.

2. **Rozporządzenie Ministra Komunikacji** z dnia 28 lipca 1927 r. w sprawie wprowadzenia bezpośredniej komunikacji towarowej między stacjami kolei polskich, czechosłowackich i austrjackich, a stacjami kolei bułgarskich ogłoszono w Dz. U. R. P. Nr. 70.

3. **Przystąpienie Polski** za miasto Gdańsk do konwencji i statutu o wolności tranzytu, podpisane 20 kwietnia 1921 r. w Barcelonie, zostało obwieszczeniem Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 9 sierpnia 1927 r. ogłoszone w Dz. U. R. P. Nr. 75.

4. **Zmiana art. 120 ustawy o podatku przemysłowym.** Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 sierpnia 1927 r. Dz. U. R. P. Nr. 74 ustalono 10%-wy dodatek do podatku przemysłowego na rzecz szkół zawodowych o charakterze społecznym.

5. **Cła maksymalne.** W cztery miesiące po ogłoszeniu rozporządzenia Ministrów Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 11 sierpnia 1927 r. Dz. U. R. P. Nr. 74 z dnia 26 sierpnia 1927 r. mają wejść w życie podwyższone o 100% przywozowe stawki celne maksymalne, wyższe od obowiązującej obecnie taryfy. Te stawki stosują się wyłącznie do krajów, z którymi Polska nie zawarła traktatów handlowych. Ponadto w tem rozporządzeniu ogłoszono przywozowe stawki celne maksymalne dla niektórych towarów dotychczas wolnych od ceł, a mianowicie dla zboża w ziarnie i strączkowych, dla warzyw i artykułów okopowych, zwierząt, ptactwa, owadów i płazów.

6. **Kontyngenty cukru.** Prowizoryczne wyznaczenie kontyngentów cukru za czas od 1 października 1927 r. do 30 września 1928 r. ogłoszono w Dz. U. R. P. Nr. 76 z r.1927.

Zmiany i uzupełnienia taryfy towarowej unormowane zostały rozporządzeniem Ministra Komunikacji 20 sierpnia 1927 r. Dz. U. R. P. Nr. 76.

Zniżka taryfowa dla węgla kamiennego i brykietów w komunikacji polsko-austrjackiej unormowana została rozporządzeniem Ministra Komunikacji z dn. 20 sierpnia 1927 r. Dz. U. R. P. Nr. 76.

O odpisy statystyki dostarczanej Głównemu Urzędu Statystycznemu oraz Województwu. Chcąc mieć dokładną statystykę wszystkich firm zrzeszonych w naszym Związku, w celach motywowania naszych dezyderatów, skierowanych pod adresem władz, prosimy uprzejmie wszystkich członków o nadsyłanie nam dokładnych odpisów wszystkich form ularzy statystycznych wysyłanych do Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie oraz do Województwa w Poznaniu.

Zbiorowe przewozy.

Wydany w dniu 15 czerwca 1927 dodatek do Taryfy Kolejowej P. K. P. przewiduje możność formowania wagonów zbiorowych z przesyłek drobnicowych, nadawanych przez jednego nadawcę do różnych odbiorców na jednej stacji przeznaczenia.

W zrozumieniu doniosłych oszczędności na przewozie drobnych przesyłek kolejowych zawiązała się we wrześniu b. r. w Poznaniu Spółdzielnia, której założycielami jest szereg najpoważniejszych firm handlowych i przemysłowych miasta Poznania,

a która ma na celu wykorzystanie wyżej wymienionej ulgi taryfowej przez prowadzenie wspólnego przedsiębiorstwa.

Akcja taka tem lepsze wyda owoce, im więcej członków liczyć będzie Spółdzielnia, przeto prosimy WPanów o łaskawe zainteresowanie swych członków, a celem bliższego wyjaśnienia prosimy łaskawie zwracać się do naszego biura. Zgłoszenia zwracać prosimy do Związku.

Likwidacja zapasu butelek do wódek.

Na skutek memorjałów Polskiego Zrzeszenia Destylatorów i Wytwórców Wódek w Warszawie, oraz Związku Fabrykantów w Poznaniu — Ministerstwo Skarbu zezwala fabrykom wódek, które w okresie wyznaczonym rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 14 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 414) nie mogły zlikwidować sprawdzonych co do ilości przez organa skarbowe w myśl tut. rozporządzenia z dnia 12 maja 1927 r. L. 9558/27 zapasów butelek o pojemności 0.3 i 0.6 litra, na zużycie tych butelek do wyrobów wódczanych w terminie do 31 grudnia 1927 r.

Prośb o przedłużenie terminu wyznaczonego do likwidacji zapasów butelek o wszelakich obecnie niedozwolonych pojemnościach — nie uwzględnia się.

Natomiast Ministerstwo Skarbu skłonne jest na skutek indywidualnych podań, zaopinjowanych przez Izbę Skarbową (Wydział Skarbowy) zezwalać na likwidację w okresie do 31 grudnia b. r. zapasów takich nieprzepisowych butelek, o wartości znacznie wyższej od ceny przeciętnych butelek używanych przez fabryki wódek, które:

a) oznaczone są tłoczonym na nich znakiem lub napisem odnośnej fabryki wódek, lub

b) mają odrębny kształt cechujący wyrób danej firmy (butelki fasonowane).

Izba (Wydział) zawiadomi bezzwłocznie zainteresowane przedsiębiorstwa fabryk wódek.

Odpis tego rozporządzenia otrzymają równocześnie wymienione na wstępie Związki.

Uzupełnienie kolejowej taryfy towarowej. Z ważnością od dnia 1 września b. r. wprowadzono następujące zmiany w taryfie towarowej. Kolej prywatna Tarnów—Szczucin zaliczono do tych kolei, przy których przewoźne w komunikacji z kolejami państwowemi oblicza się za ogólną odległość przewozu (dotychczas obliczono oddzielnie za odległość kolei państwowych i oddzielnie za odległość tej kolei prywatnej). Za stary drut kolczasty nieprasowany opłaca się przewoźne przy przesyłkach całowagonowych za 10.000 kg. bez względu na ładowność podstawionego wagonu. Za koks adresowany do Państwowej Fabryki związków azotowych w Chorzowie oblicza się przewoźne według klasy wyj. B., a za miał węglowy adresowany do fabryki „Azot“ w Jaworznie według klasy wyj. G.

Do taryfy wyj. 34 na przewóz ryżu włączono stację Łódź. Zniżkę przyznaną dla węgla i koksu do Gdyni, Gdańska i Tczewa do 31. 8. 1927 przedłużono po dzień 31. 12. 1927.

W komunikacji polsko-austrjackiej wprowadzono zniżone stawki przewozowe dla węgla kamiennego i brykietów węglowych, przy przewozie do austrjacko-włoskiej stacji przejścia Tarvisio C. z przeznaczeniem do Włoch.

Opłaty Notarjuszów i koszty sądowe. W Dz. Ust. R. P. Nr. 78/27, pod poz. 677, zostało ogłoszone nowe rozporządzenie w sprawie kosztów sądowych i opłat notarjuszów w okręgach sądów apelacyjnych toruńskiego i poznańskiego. Przepisy powyższe są do przejrzenia w tut. Izbie.

Stała wystawa próbek polskiego przemysłu i handlu w Konsulacie Polskim w Bordeaux. Konsulat w Bordeaux urządza w swym lokalu stałą wystawę próbek polskiego przemysłu i handlu. Konsulat uprasza sfery zainteresowane o złożenie próbek z oznaczeniem pochodzenia, gatunku i cen, w firmie „Worms et Cie“, Warszawa, ul. Królewska 10. Złożone mogą być też fotografje, wykresy i afisze. Treść konieczna jest w języku francuskim. Firmy polskie, prócz złożenia lub przesłania paczek z próbkami nie poniosą żadnych kosztów. Konsulat równocześnie podaje do wiadomości, że o ile otrzyma wystarczający komplet wytworów, to będzie urządzał każdego roku na własny koszt wystawę na dorocznych targach międzynarodowych w Bordeaux.

Ze względu na znaczenie propagandowe powyższej wystawy dla polskiego eksportu pożądanem jest nadesłanie jak największej ilości eksponatów.

Opłaty stemplowe od kart umowy. Karty umowy, sporządzone przez maklera przysięgłego, a tyczące się transakcyj giełdowych, zawartych na giełdzie towarowej, podlegają w myśl art. 67 u. o. s. opłacie w wysokości 0,1 proc.

Ministerstwo Skarbu odracza — aż do dalszego zarządzenia — płatność powyższych opłat, pod warunkiem, że od każdej karty umowy zostanie uiszczona (w sposób podany w § 107 r. w. s.) opłata w kwocie 50 gr.

Przetarg nieograniczony na dostawę papieru do pakowania. Izba Przem.-Handlowa w Poznaniu podaje do wiadomości, że Rejonowe Kierownictwo Int. w Krakowie zamierza zakupić w drodze nieograniczonego przetargu publicznego około 2.500 kg papieru do wyścielania skrzyń na suchary z terminem dostawy do dnia 5 października br.

Oferty na całą lub część ilości wnosić należy na przepisanym wzorze do Rej. Kier. Int., Kraków przy ul. Gertrudy L. 12 do dnia 30. 9. 1927 r., godz. 10-tej w którym to dniu i godzinie nastąpi komisyjne otwarcie ofert.

Bliższych informacyj udziela Izba Przem.-Handlowa w Poznaniu.

EKSPORT.

Do Egiptu: rury żelazne, cynkowane, szpagat, porcelanę, fajans, emaljowane naczynia, łóżka żelazne, cukier, naftę, blachę, manufakturę, przędzę, bawełnę, cement, dykty, meble gięte i koszykarskie, przybory kuchenne, emaljowane i z żelaza lanego, parafinę, narzędzia rolnicze, mączkę kartoflaną, zapałki, węgiel kamienny.

Do Turcji: broń myśliwską oraz włókiennicze wyroby i kołdry.

Do Egiptu: manufakturę, przędzę, bawełnę, cement, dykty, meble gięte i koszykarskie, przybory kuchenne, emaljowane i z żelaza lanego, parafinę, narzędzia rolnicze, mączkę kartoflaną, zapałki, węgiel kamienny.

Do Grecji: to samo co do Egiptu.

Do Rumunji: wyroby żelazne, drobne wyroby metalowe, chemikalja, stearyna, farby ziemne, pasy skórzane, armatury, pakunki uszczelniające, skóry, mydło, wyroby szklane i włókiennicze.

Wyroby firm krajowych, godnych polecenia:

Ceny ogłoszeń w dziale niniejszym wynoszą 25,— zł za 1 wiersz na rok 1927.

Aparaty i artykuły elektrotechniczne
W. Zgoła w Poznaniu, ul. Grottgera 4, tel. 62-93.

Armatura
Władysław Jezierski, w Poznaniu, ul. Słowackiego 38. Przedstawiciel „SAM“ Sp. Akc. Münstermann w Katowicach.

Barwniki nietrujące
Domagalski i Ska., Poznań, św. Marcin 34 i Garncarska 8.

Bielizna
Jan Ebertowski w Poznaniu, ul. Wroniecka 6/8 tel. 2160-2825.
W. Rakowski w Poznaniu, ulica Pocztowa 1.

Czekolada
Gaplana Tow. Akc. w Poznaniu, ul. św. Wawrzyńca 28.

Dezynfekcyjne środki, lyzol, kreolina
Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „B L A S K“, Sp. Akc. Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Dębina stolarska, dębowe dykty
B. Bystrzycki T. A. Orzechowo.

Druki
F. K. Ziółkowski i Ska w Poznaniu, Górna Wilda 122.
Drukarnia Polska, T. A. w Poznaniu, ul. św. Marcin 70.

Drzewo
Poznańska Spółka Drzewna T. A. w Poznaniu, św. Marcin 52/53.

Fabryka krawatów, szelek, rękawiczek i chusteczek
Hałas i Kajetaniak w Poznaniu, ulica Wielka 10.

Fabryka Farb
Wielkopolska Fabryka Farb w Poznaniu, plac Wolności 17.

Gazety
Kurjer Poznański, św. Marcin 70.
Orędownik Wielkopolski, ulica św. Marcin 70.

Getry (kamasze filcowe)
Poznańska Fabryka Getrów Właśc. Stefan Kałamajski, Poznań, Plac Wolności 6, Telefon nr. 2135—3300.

Instalacje
W. i St. Hedinger w Poznaniu, ul. św. Marcin 26.

Konfekcja męska
Lewandowski i Ska w Poznaniu ul. Wielka 11.
F. Lisiecki, Poznań, Stary Rynek 10.

Lakiery i pokosty
Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „B L A S K“, Sp. Akc. Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Litograficzne druki
F. K. Ziółkowski i Ska w Poznaniu, Górna Wilda 122

Maszyny rolnicze
H. Cegielski Tow. Akc. w Poznaniu, Górna Wilda 142.
Grześkowiak, Gostyń, tel. 108.

Mydła
J. i St. Stempniewicz w Poznaniu, ul. Głogowska 55.
Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „B L A S K“, Sp. Akc. Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.
H. Żak, w Poznaniu, ulica Bukowska 37.

Mydło szare (miękkie)
Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „B L A S K“, Sp. Akc. Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Oleje eterycz. i esencje
Domagalski i Ska. w Poznaniu, św. Marcin 34

Opakowania i kartonaże
F. K. Ziółkowski i Ska, Poznań, Górna Wilda 122.

Perfumy
J. i St. Stempniewicz w Poznaniu, ul. Głogowska 55.
Henryk Żak w Poznaniu, Bukowska 37.

Piwo
Browar Huggera w Poznaniu, ulica Półwiejska 25.

Samochody
Brzeskiauto Tow. Akc. w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 29.

Siatki druciane
A. Zwierzchowski i Ska, Fabryka lin konopnych, stalowych oraz siatek i wyrobów drucianych w Poznaniu i Czerwonaku, biura ul. Podgórna 10a tel. 4007.

Siatki żarowe
Żar Tow. Akc. w Nowym Tomyślu.

Sukna
Poznańska Fabryka Sukna w Poznaniu, Naramowice.

Sztuczny nawóz
Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „B L A S K“, Sp. Akc. Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Sruby mosiężno-toczone
W. Zgoła w Poznaniu, ul. Grottgera 4, tel. 62-93.

Tokarki precyzyjne szybkotnące
180/280 × 1000, 1500 i 2000 mm
Tow. Akc. „Wiepofanu“ Poznań, Dąbrowskiego 81.

Transport towarów
C. Hartwig, Sp. Akc. w Poznaniu, ul. Towarowa 20.

Wagony i Parowozy
H. Cegielski Tow. Akc. w Poznaniu, Górna Wilda 142.

Wódki
Hartwig Kantorowicz, Tow. Akc. w Poznaniu, Grochowe Łąki 6.
„Akwawit“, Tow. Akc. w Poznaniu, ulica Cieszkowskiego 5.

Zakłady Stolarskie
Zjednoczone Zakłady Stolarskie, Witajewski i Wojciechowski w Poznaniu, ul. Wybickiego 13-14

H. Cegielski, Tow. Akc. Poznań

wyrabia

jako jedyna wytwórnia w Polsce
i poleca do natychmiastowej dostawy

Lokomobile i Młocarnie Parowe

Elewatory do słomy i Bukowniki do koniczyny

Przedstawicielstwo na Poznańskie:
Związkowa Centrala Maszyn Tow. Akc. Poznań, ulica Fr. Ratajczaka 16.

Przedstawicielstwo na Kujawy i Pomorze:
Inowrocławska Fabryka Maszyn Tow. Akc. Inowrocław, ul. św. Ducha 29.

Przedstawicielstwo na b. Królestwo i Kresy Wschodnie:
Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe „Ardora“ Warszawa, ul. Bracka 16.

Przedstawicielstwo na Małopolskę:
Henryk Małecki, Lwów, ulica Sapiehy nr. 34.

wszelkiego rodzaju, gotowe farby olejne, pokosty, mydła techniczne, rdzeniowe, rozmaite mydła szare; do dezynfekcji: Lysol i Kreolinę

poleca

w najlepszej jakości na dogodnych warunkach

Wielkopolska Wytwórnia Chem. „Blask“ Sp. Akc.

Poznań-Starołęka

Biura: Poznań, Aleje Marcinkowskiego nr. 5

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolita 1 — Czcionkami Drukarni Polskiej T. A. w Poznaniu.
Redaktor odpowiedzialny W. Szczepański.